

Naturvernforbundet
i Oslo og Akershus

Til Fylkesmannen i Oslo og Viken

fmovpost@fylkesmannen.no

Kopi: Norges Naturvernforbund
Sabima
WWF-Norge
Natur & Ungdom
Østmarkas Venner
Oslo og Omland Friluftsråd
FNF- Oslo
FNF-Akershus
DNT-Oslo og Omegn
Skiforeningen

Søndre Sandås, 14. desember 2020.

VERNEPLANARBEID FOR ØSTMARKA

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) viser til Fylkesmannens oppstartsmelding om nasjonalpark i Østmarka, av oktober 2020.

NOA støtter helljertet at utredningsområdet gis et varig vern mot ytterligere tekniske inngrep og kommersielt skogbruk. I tillegg til utredningsområdet, bør det sikres en korridor nordover mellom Østmarka NR og Ramstadslottet NR. På denne måten vil en få sikret både ett av landets viktigste områder for friluftsliv, store verneverdier og restaurering av en viktig landskapsøkologisk sammenheng. Hvis det hjemmelsmessig er mulig å verne området eller deler av det som nasjonalpark, vil det kunne være et meget godt supplement til dagens nasjonalparkstruktur, men evt. mangel på slik hjemmel må ikke stå i veien for vern etter andre hjemmelsgrunnlag (friluftslivsområder, naturreservat). Eksisterende reservater må opprettholdes med dagens strenge verneregime. Målet må være å sikre og restaurere Østmarkas naturverdier og sikre allmennheten adgang til å oppleve disse.

Gjennom Aichimålene har Norge forpliktet seg til å verne minst 10 % av alle naturtyper og restaurere 15 % av forringet natur. FN har erklært kommende tiår som et tiår for restaurering av natur. Fylkesmannens arbeid med vern av Østmarka passer som hånd i hanske med dette arbeidet.

Vi er glade for at fylkesmannen tar utgangspunkt i et stort utredningsområde, som inkluderer betydelige arealer av kommunalt eid skog vest for den store kraftlinjen. NOAs overordnede syn er at man bør benytte muligheten til i størst mulig grad å binde sammen mesteparten av utredningsområdet gjennom vern. Med det tilstøtende Østmarka naturreservat kan dette bli en stor, økologisk fungerende landskapsenhet. Store skogslandskap med økosystemfunksjon er en generell mangel i skogvernet, og særlig i lavereliggende regioner på Østlandet. Reservatets strenge vern må opprettholdes.

For økosystemfunksjonen har trolig kraftlinjen liten betydning, siden dyr vil forflytte seg fritt. Vi mener at områdene vest for kraftlinjen fortjener stor oppmerksomhet. Like vest for linjen finner vi halvparten av det arealet som Ski kommune har spilt inn, men også et belte eid av Oslo kommune: Eriksvann-området som strekker seg fra Paradisputten i øst til Sandbakken i vest. Vern av dette beltet er vesentlig fordi det vil binde sammen Spinnern med arealene øst for kraftlinjen.

Nord for Spinnern og i nærheten av Hauktjern verneområde finnes flere andre partier med høye naturkvaliteter, både med hensyn til naturtyper, rødlistearter, opplevelsesverdier og fravær av inngrep. Vi viser her til detaljbeskrivelser fremlagt av Østmarkas Venner. NOA mener at man også kan ta med og restaurere arealer utenfor de veldokumenterte partiene for å sikre større, sammenhengende vern. Små verneområder er som kjent utsatt for både slitasje og artstap.

NOAs hovedsyn er altså å bevare et størst mulig, sammenhengende skogslandskap. Her er flere muligheter for mosaikk av verneformer. En nasjonalpark øst for kraftlinjen vil ligge gunstig til, helt inntil Østmarka naturreservat. En todelt nasjonalpark, på hver side av kraftlinjen, bør vurderes. Vi viser til at Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er delt av riksveien over Dovre.

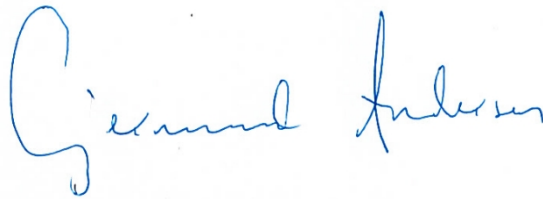
Restriksjonsnivå i en nasjonalpark

Fra noen hold har det vært stilt spørsmål om hvorvidt vernet vil føre til restriksjoner i friluftslivsaktiviteter. NOA mener at nåværende friluftsliv i størst mulig grad bør fortsette innenfor rammen av naturmangfoldloven, inkludert dagens maskinpreparering av skiløyper. Hovedpoenget med vernet må være å stanse nye tekniske inngrep, som for eksempel nye veisystemer, og hogster. Dagens regelverk for skogbruk i Marka gir anledning til å søke om å utvide skogsbilveinettet inn i de siste veiløse områdene og å hogge der. I en nasjonalpark vil skogbruk være forbudt. I et langsiktig perspektiv vil en nasjonalparkgrense også sikre området mot eventuell nedbygging. Mens markagrensen teoretisk kan presses innover, vil en nasjonalparkgrense ligge fast.

Som i andre nasjonalparker må det utarbeides en forvaltnings- og skjøtselsplan. Det kan for eksempel bli aktuelt å skjøtte ungskogspartier for å oppnå fleraldrete skogsmiljøer som er gunstige for både biomangfold og naturopplevelse. Andre skogspartier kan settes til fri utvikling. En forsiktig tilrettelegging kan tenkes, som informasjon, bålplasser og stisystemer som leder ferdselen.

Med vennlig hilsen

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Gjermund Andersen,
styreleder